

tíðindablaðið
sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevvari: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl
Bláðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Privatskúlar

TÓRSHAVNAR býráð sigst vera fyrri at stuðla privatskúla-prinsippinum. Hesin spurningur er vorðin aktu-ellur aftur, nú ein lærari í Havn hevur søkt um at fáa loyvi at reka privatskúla.

LÆRARIN søkti fyrri einum ári síðani um loyvi at seta privatskúla á stovn, men tað vildi Landsskúlaráðið ikki. Ikki uttan víðari — í hvussu er. Hinvegin gav Tórshavnar Kommuna læraranum loyvi til at skipa ein royndarforskúla, og hesin hevur virkað hetta seinasta hálva árið.

NÚ ER tíðin, at foreldur skulu innskriva børn síni til komandi skúlaár, og tí kemur spurningurin aftur fram, hvussu verður við privatskúlanum.

OKKUM vitandi hevur Landsskúlaráðið ikki viðgjørt spurningin, so ivasamt er hvussu verður. Men býráðið hevur, sambært býráðsformanninum, játtað bæði moralskan og fíggarligan stuðul.

AT Landsskúlafyrisingin ikki hevur tikið støðu enn, tykir neyvan nøkrum lógið, tí maka til ráðaløysi, sum har valdar, skal ein leita leingi eftir. Tí skal einki ilt sigast — hvørki um læraran ella býráðið — um tey taka sakina í egna hond. At biða eftir boðum frá Landsskúlafyrisingini kann sanniliga taka sína tíð — um tey yvirhøvur koma.

t.

oddagrein

ANNARS halda vit, at betur var, um Landsskúlaráðið beinanvegin kundi givið greitt svar. Og hetta skuldi eftir okkara tykki verið eitt kortaneí.

HETTA av teirri orsök, at so ómetaliga nógv vandamál kunni hanga her uppi í. Geva myndugleikarnir fyrst grønt ljós til privatskúlar og samstundis stuðla teimum, er stórir vandi fyrri, at hesir fara at stinga seg upp sum hundaland víða hvar. Og hevur ein fyrst givið einum skúla (bólki) loyvi — hví skulu so hini ikki fáa loyvi? Á hendan hátt kunnu vit koma í ta støðu, at t.d. hvør trúarbólkur hevur sín skúla, millióningarnir gera sín skúla til síni børn o.s.fr. Vit koma á hendan hátt at byta børnini upp í ymiskar stættir, og hetta má sigast vera ógvuliga óheppið. Vit eiga at minnast til, at hvussu ójavnt samfelagságóðin er býttur í dag, so er hóast alt í einum føri, at øll eru líkastillað. Og tað er í fólkskúlanum.

FÆR privatskúlaprinsippið loyvi til at koma fyrri seg, verður ikki tespiligt hjá hinum føroyska fólkskúlanum. Tá kunnu vit skjótt koma aftur í støðuna, at vit hava ein skúla fyrri »vanlig« fólkið og nakrar skúlar fyrri elituna. Elitan fær móguleikar at keypa sær teir bestu lærarakreftirnar, meðan fólkskúlin fær upp- aftur verri arbeiðsmóguleikar, enn hann hevur í dag. Hetta átti m.a. Landsskúlafyrisingin at hugsað eitt sindur um.

Býráðslimur vaknar við

Jákup Mikkelsen, býráðslimur í Klaksvík, sigur í Dagblaðnum, at Landsstýrið kanska ætlar at taka eitt fiskiloyvi úr Klaksvík, nú Sundaberg ikki kann fiska sína kvotu.

Sum góður fólksfloksmaður ber illa til hjá umtalaða býráðslimi at halda seg til sannleikan.

Tað sæst skiliga á grein hansara, at hann ikki hevur havt nógv samband við fiskiveiðu og tað, sum har fer fram.

Sundaberg hevur áður undir hesum landsstýrinum verið burtur úr veiðuni av øðrum orsøkum uttan at hava mist fiskiloyvið, so vit bera ikki ótta fyrri, at tað fer at henda hesuferð.

At Jákup Mikkelsen dittar sær at nevna Nónhamar, visir hvat hann heldur um minnið hjá fólki sum heild.

Ikki er gloymd ein royndin hjá seinasta landsstýri at selja Nónhamar av bygðini. Útvarpið boðaði frá, at tilboð skuldu vera inni ymsar tíðir av samdøgnum tann dagin, tá seljast skuldi. Seinasta freistin var á midnátt kveldið fyrri seluna, og tá var nátturvakt í Tinganesi. Royndirnar hjá ávisum fólksfloksmonnum at selja Nónhamar úr Klaksvík miseydnadust tiberur.

So ikki er ringt at rokna út, hvat hendir, um fólksflokkurin kemur fram aftur, og kapitalurin aftur

fær alla avgerð.

Tað nívir nokk býráðslimin, at sitandi landsstýri hevur fingið økt kvoturnar so nógv, at seinastu árin hevur borið til at roynt alt árið eystanfyrri, og ikki sum undir seinasta landsstýri, tá vit máttu leggja um til fisk-fiskaveiðu undir Føroyum millum hvønn saltfiskatúr, so at roynast mátti á landgrunninum, sum framman undan var nógv troyttur.

Hevði fólksflokkurin tagt, so teir, sum hava hegri til at fyriskipa, finga náðir til tað.

Saltfiskamaður

Jákup Lindenskov spyr:

Er tað tí valstendur fyrri durum



Aftaná at enska blaðið The Economist hevur skrivað um føroyska/russiska fiskiveiðusáttmálan, hevur danska høgrapressan gjørt burturur hesum saman við Dagblaðnum. Tað er at merkja sær, at enska

blaðið ikki vil siga hvørt tað er, sum skrivur, uttan tað, at tað er skrivað úr Norðurlondum um tað at NATO-fólk eru óttafull um gongdina, at føroyingar fáa sømdir frá Sovjet á fiskileiðum.

Nú hevur so eisini for-

maður fólksflokksins, Jógván Sundstein, latið frættað, at hann eisini er við í kórnum at grenja um, at russarar eru okkum ov vinarlaga sinnaðir.

Lógið at henda grenjing nú tekur seg upp. Í valári, somuleiðis sum árin frammanundan, tá tað hevur loyst seg hjá teimum borgarligu at lasta russarum fyrri á tann hátt at siga, at javnaðarmenn eru ikki smettin mætari.

Tí tað er einki nýtt í tí at føroyingar hava havt samstarv við russarar. Tað syrgdi fólksflokkurin fyrri. Hetta er nakað, sum tók seg upp fyrst í 50-unum og tann fyrsti, sum beinleiðis tók henda tætt upp, var táverandi formaður fólksflokksins Hákon Djurhuus, sáli, og síðani sambandsmaðurin Kristian Djurhuus. Pauli Ellefsen og Olaf Olsen hildu seg heldur ikki aftur, tá teir vóru bodnir til Ruslands at vitja. Vit hava litið hoyrt um annað, enn at hesar ferðir vóru fyrri at fáa so mikið sum gjørligt burturur einum handils-sambandi við russarar. Vit vita litið um, at hesir menn tá hava sagt, at teir av ótta fyrri at russar fóru at misbrúka okkum, og tí vilja helst ikki hava nakað frá teimum.

Men hetta, sum nú verður koyrt so hart fram, um